

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/310/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

211/2012. (VI. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (a továbbiakban: panaszos) 2012. április 19-én előterjesztett panaszát a 2012. június 19-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. április 19-én postai úton előterjesztett panaszbeadványában az országos rendőrfőkapitány által az ország egész területére, folyamatos jelleggel elrendelt fokozott közbiztonsági ellenőrzés miatt fordult a Testülethez.

I.

1) A panaszos előadta, hogy panasszal kíván élni a rendőrség „(ÁVH)” azon intézkedése kapcsán, miszerint az ország egész területére folyamatosan elrendeli a fokozott közbiztonsági ellenőrzést, olyan jogosítványt adva azzal a rendőrök „(ávósok)” kezébe, hogy „bármikor, bárhol indok nélkül vegzálhassanak”. A panaszos zárójelben jegyezte meg, hogy az általa kifogásolt intézkedés meghozatalának időpontja 2012. április 13. napja. Előadta, hogy rendkívüli mértékben sérti jogait az intézkedés, hiszen a zaklatás elkerülése végett kerülnie kell a közterületi rendezvényeket (gyülekezési jog), illetve ott ki van téve egy 10-15 perces megalázó „vegzatúrának”. Politikai nézeteit a panaszos nehezebben tudja kifejezni (véleménynyilvánítás szabadsága), mivel más, a nemzeti radikális oldalhoz tartozó személyek

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

sem merik olyan mértékben látogatni a panaszos vagy pártja, illetve a hozzájuk közel álló szervezetek által szervezett rendezvényeket, mint, ahogy azt abban az esetben tennék, ha a rendőrségnek nem lenne a kezében ez a „jogi gumibot”.

A panaszos ezt követően beadványában idézett az ORFK Szóvivői Iroda által a rendőrség hivatalos honlapján közzé tett két – egy 2012. április 13. napján kelt és egy 2012. március 16-án kelteztetett –, fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló közleményt (Forrás: http://www.police.hu/sajto/sajtoszoba/orf120413_01.html, http://www.police.hu/sajto/sajtoszoba/orf20120316_01.html). Utóbbi hivatkozáshoz a panaszos azt a megjegyzést tette, „törölt”.

A panaszos azon megdöbbenésének adott hangot – a 2012. április 16. napján kelt közlemény beidézését követően –, hogy a korábbi közleményt, amely az előző egy hónapról szólt (azaz 2012. március 16. napjától), egyszerűen eltávolították a honlapról, azért, hogy utólag ne lehessen látni, hogy egész évben, folyamatosan el van rendelve az egész országban a fokozott közbiztonsági ellenőrzés, „mellyel teljesen kiüresítik a jogszabályt, és így maguknak mintegy állandó felhatalmazást adnak az emberek üldözésére”.

2) A Testület a panaszbeadvány 2012. április 21-ei beérkezését követő hatodik munkanapján, azaz 2012. május 2. napján kelt tájékoztató levéllel kereste meg a panaszost, amelyben felhívta őt panaszbeadványa pontosítására (így abban kérte a kifogásolt rendőri intézkedés megjelölését dátum, helyszín és rendőri intézkedés típusa szerint; kérte ezen intézkedéssel kapcsolatosan a foganatosító szerv megjelölését; továbbá az intézkedés körülményeinek pontos ismertetését).

A panaszos 2012. május 16-án kelt levelében – amelynek levélborítékán a feladónál az Országház piktogramja látható – az alábbi kérdéseket, válaszokat illetve kritikát fogalmazta meg.

„1.) Először is: a 2012. április 19-én előterjesztett panaszomra miért csak 2012. május 5-én reagálnak valamit (több mint két héttel a panasz megérkezésétől számítva)?

2.) A saját (és állítólagosan a rendőrhatalóság) hibájukból kifolyólag miért akarnak törvényt szegni? (Azt írják, hogy az ügyintézési idő meghosszabbodhat, mint a törvényben előírt 90 nap.)

3.) Miért nem elég a panasz kivizsgálásához az, hogy a rendőri utasítást jelöltem meg (nevezetesen az országos rendőrfőkapitány, 'fokozott közbiztonsági ellenőrzés' elrendelését)?

4.) Ennek fényében a maguk kérdései értelmezhetetlenek számomra, de megpróbálom megválaszolni. Tehát az 1-es kérdésekre a válasz az, hogy 2012. március 30-án igazoltattak (ha jól emlékszem), de mivel az intézkedés egyébként megfelelt a szabályoknak (kivéve, hogy fokozott közbiztonsági ellenőrzésre hivatkozott az ávós), így abban a konkrét ügyben nem kezdeményeztem vizsgálatot. (Kellott volna???) A 2-es kérdésekre a válasz, hogy nem tudom pontosan, valamelyik ávós brigád tagja volt az illető. A 3-as kérdésekre a válasz az, hogy „Jó estét kívánok, 'igazoltatás'”. (De miért kell ezt ötször leírnom???) A 4-es kérdésekre a válasz: »Jó estét kívánok, xy rendőr vagyok a számom ez és ez, az elrendelt fokozott közbiztonsági ellenőrzés keretében igazoltatom, melynek érdekében adja át személyi

azonosító okmányát» (majd személyim átadása részemről, illetve rendőri matatás, írogatás, URH-zás, a személyim visszaadása) »Ön az intézkedés ellen panasszal élhet itt és itt, a viszontlátásra«.

Akkor még egyszer tisztázzuk. Nem a kis ávóst szeretném bepanaszolni azért, mert a főbűnös elrendelte a 'fokozott közbiztonsági ellenőrzést'.

Szerintem más bizonyíték nem szükséges ehhez, csak az, hogy a police.hu -n ott van a közlemény (illetve a törtölt korábbi közlemény megtalálható a google tárolt verziójában).

Megmondom őszintén, hogy olyan sok türelmem nincs ám, mivel a rendőrállam elnyomóbb, mint valaha, pedig valaha is nagyon elnyomó volt (lásd: Balsai jelentés)."

II.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében „a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni”.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem. Egyéb esetben a Testület érdemi vizsgálatot, hatáskör hiányában, nem folytathat.

A Testület a fent ismertetett hatáskörére irányadó rendelkezések szerint kizárólag konkrét rendőri intézkedés illetve kényszerítőeszköz alkalmazás, avagy mindezek elmulasztása miatt folytathatja le eljárását és vizsgálódhat érdemben. A Testület egyben utal arra, hogy a Legfelsőbb Bíróságnak a Kossuth téri kordon ügyében hozott döntéséből (Kfv.III.37.525/2008/3.) kitűnik: az általános, normatív jelleggel bíró rendőri intézkedéseknél (a Legfelsőbb Bíróság előtti ügyben ez a Kossuth tér lezárását eredményező személy- és létesítménybiztosítási intézkedés volt) a potenciális érintettség nem alapoz meg panaszjogot, hanem tényleges érintettségre van szükség, amiből az következik, hogy nem lehet általában a

fokozott ellenőrzés ellen panasszal élni, a panaszjog csak azt illeti meg, akit a fokozott ellenőrzés hatálya alatt arra hivatkozva ténylegesen igazoltatnak. A Testületnek ennek értelmében nem terjed ki a hatásköre általános jelleggel a fokozott közbiztonsági ellenőrzés jogszerűségének kivizsgálására, ahogy arra sem, hogy az országos rendőrfőkapitány azt elrendelő egyedi utasítása felett törvényességi felülvizsgálatot gyakoroljon. A Testület legfeljebb annak vizsgálatát végezheti el, hogy az adott intézkedés, jelen esetben a panaszos igazoltatása jogszerűnek tekinthető-e az elrendelt fokozott ellenőrzésre hivatkozással. Meg kell jegyezni, hogy a fokozott ellenőrzés jogalkotással kapcsolatos kérdései szintén nem tartoznak a Testület kompetenciájában.

Mindezekre figyelemmel a panaszos azon kérdése kapcsán, miszerint elő kellett volna-e terjesztenie panaszát a 2012. március 30-ai – egyébként levele alapján szakszerűnek tűnő – intézkedéssel összefüggésben, a Testület tájékoztatja, hogy amennyiben a szóban forgó igazoltatást alapvető jogot sértőként értékelte, annyiban igen, a törvény adta határidőben panasszal élhetett volna a Testületnél, vagy elsősorban az intézkedést foganatosító rendőri szervnél. Szükséges azonban felhívni a figyelmet arra, hogy a 2012. március 30. napján foganatosított igazoltatást a panaszos az intézkedéstől, valamint ha az érintett a jogsérelemről később szerzett tudomást, akkor ettől az időponttól számított nyolc napon belül, azaz legkésőbb 2012. április 10-én – a számításnál figyelembe véve a munkaszüneti napokat is – lett volna lehetősége megkifogásolni a Testület előtt. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a panaszos esetében a Rtv. 93. § (1) bekezdésének azon fordulata alkalmazandó, amely szerint az intézkedés bekövetkezésétől számítódik a nyolcnapos határidő, hiszen az intézkedés jellegéből adódóan a panaszos annak napján tudomással bírt az általa feltételezett jogsérelemről, ahogy a Testület létezése is ismert volt számára – tekintve, hogy maga a panaszos adott számot beadványában arról, hogy az intézkedő rendőr tájékoztatta őt a panasztétel lehetőségéről, illetve, hogy a panaszos már többször fordult a Testülethez.

A Testület továbbá tájékoztatja a panaszost arról, hogy számtalan esetben tette vizsgálata tárgyává a konkrétan megfogalmazott és kifogásolt intézkedésekkel összefüggésben azt, hogy jogszerű volt-e a sérelmezett rendőri fellépés a fokozott ellenőrzés hatálya alatt, valamint, hogy az megfelelt-e az arányosság követelményének. A Testület ezen esetekben azt értékelte, illetve értékeli – figyelemmel arra, hogy a jogszabályi háttér meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával foganatosítható rendőri intézkedéseknek –, hogy a rendőrség a fokozott ellenőrzés elrendelésének lehetőségével a vizsgált intézkedés napján indokoltan élt-e. Az indokoltság vizsgálatát követően a Testület minden esetben mérlegeli az indokoltságon túl azt is, hogy megfelelt-e a fokozott ellenőrzés elrendelése az arányosság követelményének. A Testület több esetben tartotta elfogadhatatlannak azt, és hívta fel a rendőrség figyelmét arra, hogy aggályos a fokozott ellenőrzés területi, illetve időbeli kiterjesztése, azaz a területileg és időben nem behatárolható fokozott ellenőrzés az arányosság követelményét nem veszi kellőképpen figyelembe.

Megjegyzendő – annak ellenére, hogy a Testület a 2012. március 30-ai intézkedést a határidőben való előterjesztés, valamint a panaszos egyértelmű szándéka hiányában nem vizsgálhatja –, hogy a panaszos külön Testületi kérdés ellenére sem jelölte meg az intézkedés helyszínét. Annak megítéléséhez pedig, hogy jogszerű, illetve arányos volt-e az elrendelt fokozott ellenőrzésre hivatkozással az adott igazoltatás, nélkülözhetetlen annak ismerete, hogy arra hol és milyen közegben került sor. Az elrendelt fokozott ellenőrzés indoka és célja, valamint az az alapján végrehajtott intézkedés(ek) indoka és célja ezen körülmények ismerete nélkül nem igazolható.

Szükséges végül hozzátenni, hogy a panaszos által idézett, és egyébként „törölt” jelzővel ellátott fokozott ellenőrzésről szóló, 2012. március 16-án kelt közleményt a Testület minden nehézség nélkül elérte a rendőrség hivatalos honlapján a kereső program segítségével. A panaszos a szóban forgó közleményt a következő hivatkozási címen érheti el: http://www.police.hu/sajto/sajtoszoba/orf20120316_01.html?query=ORFK.

III.

A Testület az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján, hatáskörének hiányában a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Juhász Imre
elnök
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag